

Берзіна А.Б.

*Старший викладач кафедри судової медицини та медичного права
Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, к.ю.н.
М. Київ, Україна.*

ДОГОВІР ПРО МЕДИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ МЕДИЧНИХ ГАРАНТІЙ

Сучасний стан розвитку галузі медичного права України зумовлений тими реформаційними процесами, що наразі відбуваються в Україні. Сфера охорони здоров'я в Україні, що довгий час зберігала ознаки, які були притаманні їй ще за радянських часів, в даний момент перебуває під пильною увагою законодавця. Як наслідок – маємо низку прийнятих нормативних актів, що відображають основні напрямки політики держави в медичній галузі.

Прийнятий 19 жовтня 2017 р. Закону України “Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення” [3] містить чимало новел, які кардинально змінюють підхід до функціонування системи охорони здоров'я в Україні.

Так, зокрема, в ст. 8 цього Закону України визначено особливості укладення договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій. Загальне вчення про договори говорить, що договір у широкому розумінні – це угода двох або більше сторін про встановлення, зміну чи припинення відповідних прав і обов'язків [5, с. 232]. На думку М.І. Брагінського, основне призначення договору зводиться до регулювання в рамках закону поведінки людей шляхом вказівки на межі їх можливої та належної поведінки [1, с.15].

Відповідно до ст. 626 Цивільного кодексу України, договором є домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків [4].

Таким чином, відповідно до новел законодавства в сфері охорони здоров'я, для того аби отримати ту чи іншу медичну послугу, необхідним є укладення договору про медичне обслуговування.

Визначення поняття медичного обслуговування надається в ч. 1 ст. 3 Основ законодавства України про охорону здоров'я: “Медичне обслуговування – діяльність закладів охорони здоров'я та фізичних осіб - підприємців, які зареєстровані та одержали відповідну ліцензію в установленому законом порядку, у сфері охорони здоров'я, що не обов'язково обмежується медичною допомогою, але безпосередньо пов'язана з її наданням” [2].

Щодо програми державних гарантій медичного обслуговування населення, то виходячи зі змісту п. 1 ч. 1 ст. 2 Закону України “Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення”, вона (програма) визначає перелік та обсяг медичних послуг (включаючи медичні вироби) та лікарських засобів, повну оплату надання яких пацієнтам держава гарантує за рахунок коштів Державного бюджету України згідно з тарифом, для профілактики, діагностики, лікування та реабілітації у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями і патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами.

Загальне вчення про договори говорить, що договір є укладеним, якщо сторони в належній формі досягли згоди з усіх істотних умов договору. Істотними умовами договору є умови про предмет договору, умови, що визначені законом як істотні або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди. Істотними умовами договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій є:

- 1) перелік та обсяг надання пацієнтам медичних послуг та лікарських засобів за програмою медичних гарантій;
- 2) умови, порядок та строки оплати тарифу;

- 3) фактична адреса надання медичних послуг;
- 4) права та обов'язки сторін;
- 5) строк дії договору;
- 6) звітність надавачів медичних послуг;
- 7) відповідальність сторін.

Окрім того, однією з гарантій, якою держава забезпечує дотримання прав і свобод учасників медичних правовідносин, є положення ч. 3 ст. 8 Закону України “Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення”, за якою забороняється відмова або ухилення від укладення відповідного договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій з суб'єктами, визначеними у частині першій цієї статті, які подали заяву Уповноваженому органу про укладення такого договору та надають медичні послуги, передбачені програмою медичних гарантій [3]. При цьому, уповноважений орган – це центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення.

Договір про медичне обслуговування населення підлягає опублікуванню на офіційному веб-сайті Уповноваженого органу протягом п'яти днів з моменту його укладення.

Таким чином, договір про медичне обслуговування за програмою медичних гарантій – це є такий

договір, який укладається між закладом охорони здоров'я незалежно від форми власності чи фізичною особою - підприємцем, яка в установленому законом порядку одержала ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, та Уповноваженим органом. Предметом цього договору є медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій.

Література:

1. Брагинский М. И. Договорное право. Книга первая: Общие положения / М. И. Брагинский, В. В. Витрянский. - Изд. 2-е, испр. - М. : Статут, 2000. – 848 с.
2. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 4. – Ст. 19.
3. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 19.10.2017 “ 2168-VIII // Офіційний вісник України. – 2018. – № 4. – Ст. 9.
4. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40-44. – Ст. 356.
5. Юридична енциклопедія. – К. : НАНУ; ІДіП ; Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1999. – Т. 2. – 744 с.